

“Exerciții de libertate”-o carte mărturie

Stimate Dl Prof. Adrian Năstase,
Onorat auditoriu,

Încep prin a mărturisi faptul că mă simt extrem de onorat să fiu astăzi aici la Reghin la această manifestare unde voi încerca să fac o scurtă prezentare o volumului “Exerciții de libertate” apărut la Editura “Jurnalul” din București în anul 2012 sub semnătura Dl Adrian Năstase.

Notorietatea autorului fiind la cote atât de ridicate mi se pare ca fiind o impietate să încerc să-i fac o prezentare de tip biografic. Elementele biografice de natură academică și cele legate de viața politică pe care le-aș fi menționat ar fi constituit argumente pentru un cititor, care, ipotetic, a fost total absent în ultimele două decenii din viața României, să înțeleagă de ce textele conținute în volum au: profunzimea, claritatea, bogăția de idei, trimiterea la multiple concepte (politice, economice, sociale, culturale, diplomatice, juridice, morale etc.) atât de deosebită.

Funcțiile de stat deținute în timp de Domnia sa de: ministru de externe, prim-ministru al României, președinte al Camerei deputaților, precum și cele politice de președinte al PDSR respectiv al PSD constituie elemente care mă determină să afirm că avem onoarea să avem în fața noastră o personalitate de cel mai ridicat nivel al vieții noastre publice din ultimii 23 de ani căreia îi datorăm un respect cu totul deosebit precum și sentimente de grațitudine pentru serviciile aduse României în calitățile avute. Într-un spațiu în care cultura recunoștinței este prezentă la nivele de normalitate acestea cred că ar trebui să fie modalitățile de raportare ale cetățenilor României față de munca și contribuțiile profesorului, omului politic și de stat care este Adrian Năstase.

Pentru un intelectual care are background-ul profesional, cultural și politic al dl Adrian Năstase tot ceea ce se petrece în societatea în care trăiește are semnificații și conexiuni pe care o bună parte din noi doar le intuim sau nu le înțelegem decât într-o mică măsură sau ne scapă în totalitate. Motiv pentru care textele pe care Domnia sa le-a scris și le-a publicat în “Jurnalul național”, cu o frecvență săptămânală, în intervalul de timp septembrie 2010–iunie 2012, se constituie într-o sinteză a principalelor evenimente sociale și politice semnificative din țara noastră analizate într-o formă concentrată și prezentată în stil publicistic

accesibil unui mare număr de cititori. Cele 92 de editoriale care formează volumul de față este fiecare în parte o reflecție pe o temă a actualității momentului respectiv aleasă de autor ca fiind reprezentativă, în viziunea sa, pentru societatea românească.

Autorul ne semnaleză în prefață că volumul trebuie citit într-o cheie care să aibă în vedere că *“Sunt momente când trebuie să înveți din greșeli și să te lupți să rămâi de partea cea bună, chiar dacă asta te face să pierzi”*. De asemenea autorul subliniază explicit că acest volum *“se dorește să fie o mărturie”* asupra lucrurilor care s-au petrecut sub ochii noștri în intervalul menționat.

Aș dori să subliniez că textele scrise și care la data publicării dădeau răspunsuri și explicații la problemele actualității momentului și-au păstrat intactă valoarea afirmațiilor dar și a demonstrațiilor la care s-au adăugat și multiple confirmări datorită evoluției în timp a evenimentelor. Apreciez că fiecare text în parte poate fi considerat, la modul figurat, ca o piesă a unui puzzle și care reunite corect au ca rezultată o imagine filtrată, prin personalitatea autorului, a vieții social-politice a României pentru perioada dată.

Perioada de timp acoperită de editorialele publicate este una plină de frământări politice, de reacții sociale ferme, de manifestare a unor guvernări pedelisto-băsesciene lipsite de profesionalism care a avut efecte grave asupra vieții cetățenilor României dar și asupra poziției României în spațiul internațional. Prezența și implicarea președintelui Traian Băsescu, în limite constituționale dar mai ales neconstituționale, în viața politică a țării este evidențiată constant prin efectele sale nefaste.

În fiecare din editorialele care se constituie în minicapitole ale volumului găsim atât elemente narative și de analiză cât și idei care au caracter de reflecții cu valențe de adevăruri generale. Dintrea acestea voi exemplifica câteva pe care le-am reținut la o primă lectură a volumului:

Idei legate de viața politică:

- *“O schimbare de guvern are sens dacă indică modificări de strategie , adecvări de etapă, întăriri de echipă”*
- *“Ani la rând, monolitul PDL a exercitat puterea, la diverse nivele, bazându-se pe trei pîrghii: frica, momeala și hăhăitul tutelar”*
- *“În mod normal un parlament e un spațiu de negociere și de dialog”*
- *“Democrația nu presupune numai votul odată la patru sau cinci ani . Presupune și control permanent. Cetățeanul are dreptul să pună sub semnul întrebării , mereu, o decizie sau alta. Să redirectioneze , prin diverse forme de presiune , politicile publice.”*

- *“Consider protestul organizat și calm o formă de exprimare socială firească, parte a sănătății sociale.”*
- *“Credibilitatea externă apare atunci când viața în țară se desfășoară în normalitate. O țară în care normalul și calmul sunt legea. Într-o asemenea țară vin și turiștii , vin și banii.”*

Idei privind problematica educației și moralei:

- *“Legea educației naționale trebuie să fie un act capabil să așeze temeinic statutul profesional și educațional a unui șir de generații.”*
- *“Valorile culturale și publice ale unei națiuni există dincolo de stiluri, excentricități, culori politice sau slăbiciuni omenești. Ele sunt temelia pe care putem clădi mai departe și sunt unul dintre elementele noastre identitare inevitabile.”*
- *“Însă și mai important e dacă reușim să clădim și să stabilizăm un Panteon în noi ca popor, un sistem de valorizare și respect față de cei care au avut contribuții majore într-un domeniu sau altul. Aceasta ar fi o moștenire adevărată de transmis generațiilor noi, într-o lume tot mai uniformizată și mai confuză.”*
- *“Tot mai mulți oameni nu mai cred în nimic, nu mai sunt atenți la lucruri care contează, pot fi mințiți mai ușor sau pot accepta ce nu e de acceptat.”*
- *“Părinții și bunicii noștri au trăit vremuri grele dar ei au găsit mereu drumul spre familie , spre natură, spre obiceiuri cu temei și o anume morală care așează lucrurile la locul lor, în ciuda furtunilor.”*
- *“..onestitatea nu implică tăcere , ci și o minimă asumare a unei decizii greșite. Adică, așa cum ai putut aduce argumente pentru a susține pe cineva , trebuie să ieși și să spui de ce ai renunțat la a-l mai susține.”*

Idei privind problematica națională:

- *“Nu poate fi vorba de naționalism nici de patriotism atunci când nu există demnitate națională. Un om politic care se joacă cu ideea națională după cum bate vântul nu e respectat nici măcar de prietenii politici de moment, care îi exploatează, evident betșugurile morale.”*
- *“Vom reveni la demnitate numai atunci când conducerea țării nu va mai fi atât de șubredă și de șantajabilă, numai atunci când toți partenerii noștri vor fi aflat că există lucruri imposibil de negociat”*

DI Adrian Năstase evidențiază și în acest volum un talent deosebit de publicist reușind ca fiecare editorial, în spațiul limitat acordat, să trateze explicit, nuanțat și elevat tema propusă într-o notă personală inconfundabilă.

Apreciez și modul în care au fost intitulate textele, autorul creând chiar sintagme noi, acest element stârnind curiozitatea și chiar imaginația cititorului. Exemplific câteva titluri: *“Arestarea preventivă ca formă de dialog social”*; *Institutul național pentru studierea disperării*; *Panteonul din noi*; *Sineguriștii lui Traian Băsescu*; *BokyLeaks*; *Președintele tuturor indicatorilor macroeconomici*; *Albă ca Zăpada nu are grijă de pitici*; *Deputatul de la geam*; *Democrația S.A.*; *Brusel, noua cetate de scaun a României*; *Cod portocaliu de oportunism și ceață*; *Morfina populară*; *România, Banca Europeană pentru Deconstrucție și Nedezvoltare*; *A aparut o nouă bancă, DNA S.A.*; *Moara cu ghinion* etc.

Am încercat să descifrez și semnificația titlului, “Exerciții de libertate”, ales de autor pentru volum Plecând de la sensurile multiple ale noțiunii de libertate cred că autorul a avut în vedere libertatea de conștiință respectiv libertatea de exprimare pe care fiecare din noi le are în mod virtual dar pe care trebuie să le și exercităm efectiv în folosul nostru respectiv al comunității căreia îi aparținem. Domnia sa a dovedit că a făcut acest lucru cu multă tenacitate sacrificând din timpul pe care l-ar fi putut folosi pentru alte lucruri de natură spirituală sau pentru a se bucura de binefacerile unor ocupații practice de natură domestică.

În încheierea acestei prezentări va adresez invitația să parcurgeți sau să reparcurgeți printr-o lectură așezată conținutul acestui volum pentru a descoperi o bogăție de idei pe o tematică care vă este pe deplin familiară pentru ca ea a fost o parte din istoria recentă a vieții noastre social-politice la care am fost spectatori și în multe situații poate chiar actori, undeva în roluri secundare, minuscule și episodice dar ale cărei efecte le-am simțit din plin și încă le mai simțim.

Îmi iau permisiunea de a-i mulțumi cu mult respect autorului pentru munca depusă și să-i adresez felicitări pentru realizarea acestui volum.

În mod firesc aici ar trebui să se încheie intervenția mea dar cum viața are multe meandre și evoluții neașteptate mă simt obligat moral, ca înainte de a mă retrage din fața Dvs, ca un post-scriptum la cele spuse anterior, să vă fac cunoscute câteva fragmente dintr-o scrisoare pe care i-am adresat-o în data 8 decembrie 2012 autorului acestui volum, Dl prof Adrian Năstase, nefiind sigur că textul acesteia a ajuns la Domnia sa:

“Ca om care vă poartă un respect deosebit, în calitatea Dvs de intelectual dar și în cea de om politic și de stat, am simțit nevoia să vă transmit câteva din gândurile care mă urmăresc din momentul în care ați fost adus, de către adversarii Dvs politici, în situația, după opinia mea și a multor oameni cu care am stat de vorbă pe această temă, de deținut politic, fără însă ca acest lucru să fie recunoscut public.

În primul rând consider că întreaga acțiune desfășurată pentru a fi eliminat din viața politică și socială a României este profund nedemnă și condamnabilă într-o societate civilizată și cred că, în timp, acest lucru se va dovedi. Am fost impresionat de demnitatea cu care ați înțeles să traversați acest moment greu al existenței Dvs. și sunt convins că experiența de viață pe care vi s-a impus să o trăiți v-a îmbogățit sufletește și vă face să aveți o înțelegere și mai profundă a acesteia în diversele ei aspecte. Prezența Dvs. activă în presă precum și în spațiul virtual, deși aveți un regim de viață lipsit de libertate, dovedește românilor puterea caracterului Dvs și forța spirituală pe care o aveți.

Trebuie să vă mărturisesc, de asemenea, că m-a impresionat mult scrisoarea pe care ați adresat-o studenților Dvs. la începutul anului academic 2012-2013. După cei 36 de ani pe care i-am petrecut la catedră cred că v-am înțeles, în bună măsură, sentimentele avute în acele momente și vă respect și mai mult. Sunt convins că mesajul Dvs a fost bine recepționat și va avea un ecou benefic în sufletele actualilor studenți care într-un viitor nu foarte îndepărtat vor fi cei care vor conduce această țară.

Închei această scurtă enumerare de gânduri și sentimente legate de persoana Dvs fiind încredințat că veți depăși cu bine supliciul, nedrept și nemeritat, pe care-l trăiți. Sper ca viața să vă ofere o compensație pentru perioada de existență normală care v-a fost luată. Doresc să vă asigur de întreaga mea solidaritate umană și de respectul pe care vi-l port. Vă urez să aveți forța fizică și puterea sufletească pentru a reveni, cât mai repede, în poziția socială și politică care vi se cuvine în societatea românească.”

Va mulțumesc pentru atenție!

Reghin, 16 mai 2013

Prof.univ.dr.ing. Vasile Boloș, consilier județean USL(PSD)